

Over vooroordelen en schaamte op het werk: een ongelukkige combinatie

Dr. Evelien Brouwers, 1-02-2019

Stel, u krijgt een depressie.

Zou u dat aan uw leidinggevende vertellen?

(‘ja’: graag gaan staan; bij ‘nee’ blijven zitten)

Original Article

Worker Attitudes towards Mental Health Problems and Disclosure

CS Dewa

Abstract

Background: There is a significant proportion of workers with mental disorders who either are struggling at work or who are trying to return to work from a disability leave.

Objective: Using a population-based survey of working adults in Ontario, Canada, this paper examines the perceptions of workers towards mental disorders in the workplace.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

To review this article online, scan this QR code with your Smartphone

Centre for Addiction
and Mental Health,
University of Toronto,
Canada

- 1/3e zou het niet vertellen.
- Vooral uit angst dat het hun carrière zou beschadigen.
Dewa (Int J Occ Env Med 2014)
- Arbeidsparticipatie wordt dus los van ziekte en gezondheid ook bepaald door hoe mensen daar over denken

van Dale

Taalpodium

stigma

Betekenis ' stigma '

Je hebt gezocht op het woord: stigma.

stig·ma (*het; o; meervoud: stigma's, stigmata*)

1 iets dat afbreuk doet aan iemands reputatie; brandmerk

Proces van stigmatisering

1.

Kennis:
onwetendheid

2.

Attitudes:
vooroordelen

3.

Gedrag:
discriminatie

Thornicroft, (Br J Psychiatry 2007)

- Stigma vormt vier grote problemen voor arbeidsparticipatie

Eerste probleem

- **Werkgevers en leidinggevenden hebben negatieve attitudes ten opzichte van mensen met psychische problemen**
- **Negatiever dan bij lichamelijke aandoeningen**
Brohan (BMC Psychiatry 2012)
Mendel (Epidem Psychiatric Sciences 2015)
- **Zorgen over productiviteit, betrouwbaarheid en veiligheid**
Dewa, (Intern J Occupat Environ Med 2014)
Henderson (Br J Psychiatry 2013)
Tsang (Soc Psychiatry Psych Epidem 2007)
Corrigan ea (Internl J of Rehab Res 2008)

AMERICAN PSYCHO

Tweede probleem

- **Werknemers durven niet over psychische problemen te praten en lopen daardoor steun en werkaanpassingen mis**
- **43% heeft behoefte aan werkaanpassingen**
(Boot JOR 2013)
- **Werkaanpassingen kunnen verzuim reduceren maar worden vooral *na* ziekteverzuim ingezet**
(Boot JOR 2013)

Derde probleem

- **Geanticipeerd stigma en het 'Why try effect'**
- **Schizofrenie: 64% solliciteert niet meer, volgt geen training of opleiding meer**
Thornicroft, Lancet 2009
- **Verslaving: ca 40%**
Van Boekel, Health & Soc Care Community 2016
- **Depressie: ca 60%**
Brouwers, BMJ open 2016

Vierde probleem

- **Werknemers durven geen hulp te zoeken door stigma**
- **Militairen: 60% zoekt geen hulp**
(Sharp, Epidem Reviews 2015)
- **Meest voorkomende reden: angst voor stigma**
(Sharp, Epidem Reviews 2015), Vermetten, Europ J Traumatology 2014)
- **Onbehandelde aandoeningen zijn risico**

Wat is er nodig voor duurzame inzetbaarheid?

1. Mislopen gezondheidzorg uit angst voor stigma:

→ Extra aandacht voor toegankelijkheid van zorg en behoeften van werknemers

2. Why try effect

→ coaching, empowerment, rolmodel, spiegel voorhouden: ervaringsdeskundigen?

Wat is er nodig voor duurzame inzetbaarheid?

3. Negatieve attitudes werkgevers/werkomgeving:

→ Kennis verbeteren over psychische aandoeningen

4. Werknemers durven niet open te zijn en lopen werkaanpassingen en steun mis

→ Inclusieve werkcultuur, authenticiteit

→ Verbeteren communicatie

→ Ondersteuning in maken van verstandige, eigen keuzes rond communicatie

SAMEN STERK ZONDER STIGMA

Zoeken:

ZONDER STIGMA

AMBASSADEURS

IN DE GGZ

OP HET WERK

IN DE MEDIA

OP SCHOOL

IN DE WIJK

OVER

OP HET WERK

NIEUWS

KENNIS

TIPS EN TOOLS

- MANAGEMENTTRAINING
- E-LEARNING
- CORAL 2.0 (VOOR JEZELF)
- CORAL 2.0 (VOOR EEN ANDER)

CORAL 2.0 voor professionals

Het kan een lastige kwestie zijn voor een (potentiële) werknemer: vertel je op je werk of bij een sollicitatie over je psychische aandoening of niet? En als je open bent: wat vertel je dan, op welk moment en aan wie? CORAL 2.0 helpt bij deze persoonlijke afwegingen. Ben je klantmanager bij een gemeente of het UWV, bedrijfsarts, loopbaancoach, P&O'er of werk je in de GGZ, dan kom je waarschijnlijk regelmatig mensen tegen die veel kunnen hebben aan deze keuzehulp. In drie video's

- Hartelijk dank voor uw aandacht
- Meer weten over onderzoek, of de Landelijke Werkgroep Stigma en Werk?

e.p.m.brouwers@tilburguniversity.edu

[@evelienbrouwers](https://twitter.com/evelienbrouwers)

Evelien Brouwers